



..... 5 Vänner och näthatare

- Om näthat

Sammanfattning av filmen:

1. I Wilhelms rum

Wilhelm sitter på sin säng och spelar gitarr. Simon kommer in och tutar, det är dags att dra till fotbollsmatchen.

2. I hallen

- Hur går det med Facebook då? frågar Simon.

Wilhelm berättar att han inte varit inloggad på en hel vecka eftersom han har fått många elaka kommentarer. Någon har till och med skrivit "Du ska dö".

- Det är inte klokt! Har du anmält det? utbrister Simon.

- Ja, jag vet, säger Wilhelm.

Simon säger att de måste göra något, men först ska de gå på match.

3. Ett telefonsamtal mellan Simon och Wilhelm

Wilhelm har lagt upp ett foto från matchen med texten "Vi vann - igen!!!"

Simon ringer upp, han berättar att han gillar bilden och frågar om Wilhelm fått

några fler taskiga kommentarer.

- Ja, fast det gör inget, säger Wilhelm.

- Vadå det gör inget? Anmäl och blockera dem, svarar Simon.

Simon undrar om Wilhelm ska lägga ner sitt konto nu. Då ser Wilhelm att Alice har skrivit:

- Vi är bäst, ingen protest.

Wilhelm är glad och säger; - Vi kör ett tag till!



När ni sett Vänner och näthatare

Gå tillsammans igenom vad som hände i filmen och vilka de olika karaktärerna var, ta stöd i sammanfattningen på föregående sida om ni behöver.



Frågor till filmen

- Vad är näthat? Ta hjälp av faktarutan på nästa sida.
- Var har du sett eller hört talas om näthat?
- Känner du till någon som blivit drabbad av näthat?
- Är näthat brottsligt?



Näthat

I lagboken finns inget specifikt som heter näthat, men olika brott kan kallas för näthat om de begås via nätet. Ordet Näthat används ofta för att prata om hatiska kommentarer som förekommer i exempelvis nättidningars kommentarsfält, på forum, i bloggar och på sociala medier.

Det måste inte finnas en känsla av hat eller en hatisk ideologi bakom en handling för att den ska kallas näthat. Även om det så klart kan finnas en sådan grund. Näthat kan vara att någon skriver kränkande saker, skickar sexuella bilder eller publicerar uppgifter om någon annan för att den tycker att det är roligt, för att den anser sig ha rätt att göra så, för att väcka debatt eller provocera. Näthat täcker alltså in många olika slags trakasserier, hot och kränkningar. Mycket av det som kallas näthat är brottsligt och ska hanteras av polis.

Näthat berör hela samhället och inte bara de personer som blir utsatta för brott. Om barn och ungdomar, samhällsdebattörer och kritiska röster tystas på nätet, försvagas demokratin.

Näthat eller nätmobbning?

Många använder ordet näthat för att beskriva nätmobbning. Nätmobbning är upprepade kränkningar som sker och sprids via nätet. Ofta, men inte alltid, utförs mobbning av personer som redan finns i den utsattes närmiljö, till exempel i skolan eller på arbetsplatsen, och nätet är helt enkelt ytterligare en plats där mobbningen sker. (Näthat i skolan, 2014)

Blir vi elaka bakom skärmen?

”Många gånger är vi elakare när vi vet att vi kan komma undan med det. Det kan handla om att sitta bakom en datorskärm och skriva, ibland behöver vi inte ens vara anonyma, tonen blir hårdare ändå. Det här är inget som är unikt för nätet. I alla sammanhang där vi upplever ett avstånd mellan varandra beter vi oss ibland sämre. Det kan handla om att vi skriker på andra trafikanter när vi sitter i bilen och upplever att de beter sig fel. Det kan handla om att skrika åt eller spotta på uniformerad personal, eller bete oss illa mot servicepersonal på restauranger och hotell. Bilrutan och uniformen skapar ett avstånd som gör det lättare att bete sig illa. Det känns inte som att det är en människa bakom.”

Citatet kommer från Surfa lugnts hemsida. Där kan du hitta mer information om sociala medier och ställa frågor till deras experter. <http://surfalugnt.se>.



Övning

– Samla bevis

Övning i att samla bevis genom att göra en skärmdump och hantera den.

1. Använd den teknik som du brukar använda på nätet. Det kan vara antingen en mobiltelefon, en surfplatta eller dator. Det viktiga är att det är något som du brukar använda för att surfa på nätet.
2. Välj en sida som du tycker om eller har mycket nytta av.
3. Ta en skärmdump på sidan och spara den.
4. Maila eller MMS: a bilden till gruppens ledare eller din lärare.
5. Om du vill kan du också skicka en länk till sidan och skriva vilken datum och tid som skärmdumpen gjordes.
6. Nu har du sparat något som bevisar hur sidan såg ut vid ett visst tillfälle. Det skulle kunna vara ett bevismaterial och nu vet du hur du ska göra för att samla bevis om du skulle behöva.

Behöver du hjälp med att göra en skärmdump?

På Wikipedia kan du läsa om hur man gör skärmdumpar på olika mobiler och datorer: Sök på *skärmdump* på <https://sv.wikipedia.org>

Hur får jag bort elaka kommentarer?

- Anmäl till sidan, de flesta sociala medier har anmälningsfunktioner.
- Om någon skrivit elaka kommentarer under en bild eller i en grupp kan du be den som startat gruppen eller lagt upp bilden att ta bort inlägget.



Tänk på!

- Ta skärmdumpar och spara det som bevis.
- Om du får kränkande mail eller sms, spara dem som bevis.
- Anmäl alltid till polisen om det handlar om hot eller andra brott. Om ni är osäkra på om något är ett brott eller inte kan ni ringa och fråga polisen för att få råd.
- **När du sparar bevis:** Försök göra så att det kränkande tas bort så snabbt som möjligt från sociala medier. Då minskar du risken att det fortsätter spridas.

När du ser näthat

- **Var inte en näthatare!** Om du delar kränkande skämt, bilder eller trycker på gilla så deltar du i näthatet.
- **Sprid kärlek i stället för hat!** Det är alltid stärkande för den som blir utsatt för näthat om någon skriver något snällt eller säger emot de elaka kommentarerna.

